

Comité N65

12 ondergronds – Helvoirt

Op verzoek van de wethouder heeft in december een gesprek plaatsgevonden met leden van het comité N65. De wethouder probeerde het comité te overtuigen mee te werken aan een fietstunnel. Het zal niemand verbazen dat het comité probeerde de wethouder te overtuigen van de noodzaak van een overdekte autotunnel. Het belangrijkste argument van de wethouder was geldgebrek. Het comité argumenteerde dat gezondheid, lagere levensverwachting en vermijdbare sterfte in Helvoirt, tot ingrijpen dwingen. Conclusie: weer een gesprek waarin de standpunten helaas niet nader tot elkaar zijn gekomen.

In onze vorige aflevering rapporteerden wij dat het sterftecijfer in Helvoirt ca. 30% hoger ligt dan in de andere dorpen van de gemeente Haaren. Dat betekent 2-6 vermijdbare sterfgevallen in Helvoirt per jaar als gevolg van de N65. Om die reden kan deze impasse niet blijven bestaan. Vandaar dat we een nieuw instrument hebben ontwikkeld om de gemeente te helpen fondsen te werven. Dat instrument is gebaseerd op de normen luchtverontreiniging voorgeschreven door de Europese Commissie (Richtlijn 2008/50/EG). In Nederland omgezet in met name de Wet Milieubeheer. Die normen gelden voor het hele Nederlandse grondgebied dus ook in Helvoirt. Wanneer ergens een normoverschrijding is geconstateerd, zijn B&W verplicht per omgaand een plan op te stellen teneinde een eind te maken aan die normoverschrijding. Op verzoek van B&W zijn gedeputeerde staten, de minister etc. dan verplicht een bijdrage te leveren aan het opstellen en uitvoeren van dat plan.

Overall in Nederland wordt de luchtkwaliteit gecontroleerd via een online monitoring tool. In Helvoirt op 32 rekenpunten langs de N65 in de bebouwde kom van Helvoirt. Op eerste gezicht lijken nergens overschrijdingen aanwezig. Zie <http://viewer2010.nsl-monitoring.nl/>. Bij nader onderzoek blijkt dit echter te zijn veroorzaakt door verkeerde veronderstellingen. De wet schrijft immers voor dat alle rekenpunten 10 meter van de wegrand moeten liggen. Bij de 32 rekenpunten in Helvoirt was die afstand circa 20 meter. De overheid schrijft daarnaast twee rekenmethodes voor. De rekenmethode voor open buitenstedelijk gebied waar de bebouwing relatief ver van de weg staat, is ISL. De rekenmethode CARIi moet worden gebruikt voor wegen in een stedelijke omgeving waar luchtverontreiniging niet makkelijk kan verwaaien. De maximale rekenafstand is dan de afstand tot de bebouwing, met een maximum van 30 of 60 meter van de weg. Buiten Helvoirt is dus ISL van kracht bij de N65, in de bebouwde kom CARIi. Overall is echter ten onrechte ISL gebruikt in de monitoring tool.

Door gebruik van CARIi met de juiste veronderstellingen op 8 representatieve rekenpunten treden bij 6 van die 8 rekenpunten liefst 11 normoverschrijdingen op: 7 voor NO₂(stikstofdioxide), 2 voor PM₁₀ en 2 voor benzeen. Bij ongunstige weersomstandigheden loopt het aantal normoverschrijdingen zelfs op naar 14. Daarom is B&W op 29 december 2011 verzocht per omgaand te besluiten die normoverschrijdingen te stoppen. Daar bestaat eigenlijk maar een bruikbare optie voor: overdekte autotunnel onder de N65 in de bebouwde kom. Hopelijk geeft dat verzoek B&W een steun in de rug om fondsen te werven bij andere overheden. Als overheden stellen, 'er is geen geld', wordt eigenlijk bedoeld, 'er is geen prioriteit'. Vandaar onze suggestie dan maar de vervuiler te laten betalen als B&W er niet in slaagt met een beroep op de Wet Milieubeheer, bij andere overheden meer geld los te praten voor de N65. Via kentekenherkenning per foto alle passerende auto's € 0,25 per passage laten betalen, maakt, samen met gebiedsontwikkeling, de financiering van een overdekte autotunnel ruim sluitend.

Daar is wel politieke wil en moed voor nodig. Wij zijn dan ook benieuwd wat de reactie van B&W zal zijn op ons verzoek. Hopelijk besluit B&W nu, samen met andere overheden, een plan voor een autotunnel op te stellen. Ook andere scenario's zijn echter mogelijk. Als verder overleg daarover ook niet helpt, resteert helaas slechts de optie bestuurlijk te gaan procederen over de gezondheidsaspecten van de N65. Dat kost geld. Als u zich aangesproken voelt of zich ook ernstige zorgen maakt, roepen we u daarom op zich online aan te melden via het inschrijvingsformulier op onze site www.n65.nl.

Onder www.n65.nl/nieuws treft u het schriftelijk verzoek aan B&W en onze uitgebreide rapportage over de geconstateerde normoverschrijdingen luchtverontreiniging in Helvoirt.